

Carlos Ruiz Zafón

Het Spel van de Engel (2009)

door: Rob van Hilten – 4 juli 2009

Na de verpletterende roman 'De schaduw van de wind' uit 2001 waarmee Carlos Ruiz Zafón (1964) in 2004 internationaal doorbrak, waren de verwachtingen voor zijn volgende boek terecht hooggespannen. Het spel van de engel is weliswaar een waardig opvolger van De schaduw van de wind dat de lezers een aantal aangename leesuren zal bezorgen, maar moet het kwalitatief afleggen tegen zijn voorganger.

Het verhaal

Het spel van de engel speelt zich af in de eerste 30 jaar van de 20^e eeuw. Hoofdpersoon David Martin verdient in Barcelona de kost met het schrijven van korte verhalen bij een krant. De verhalen zijn populair onder de lezers en dat maakt hem niet geliefd bij zijn collega's. Als kind is hij al dol op lezen. Zijn favoriete boek is Great Expectations van Charles Dickens, dat hij leent van de boekhandel Sempere. Sempere senior herkent de liefde voor boeken bij David en neemt hem mee naar Het kerkhof der vergeten boeken waar hij een boek mag meenemen. Hij kiest het boek Lux Aeterna van Diego Marlasco.

Na enige tijd ontvangt hij een schrijven van Andreas Corelli, een uitgever uit Parijs, die hem een aanbod wil doen. Onder het pseudoniem Ignatius B. Samson schrijft David in opdracht van een obscure uitgeverij een feuilleton, De stad der Verdoemden. Met de inkomsten die hij daaruit genereert, kan hij zich veroorloven 'het huis met de toren' te huren, dat al geruime tijd leeg staat.

David heeft op jonge leeftijd zijn vader verloren en zijn moeder wil hem niet kennen. In de rijke Pedro Vidal heeft hij een mecenas en samen met Christina Sagnier, de dochter van de chauffeur van Vidal, herschrijft hij het boek dat Vidal aan het schrijven is. Onder zijn eigen naam schrijft hij een roman, De voetstappen van de hemel. Zijn boek verschijnt tegelijkertijd met het door hem geschreven boek van Vidal, dat een bestseller wordt. Zijn eigen boek blijkt nergens te koop, door toedoen van de uitgeverij waarvoor hij De stad der verdoemden schrijft.

De ontmoeting met Andreas Corelli verandert zijn leven. Corelli, een in smetteloos wit geklede heer met zwarte ogen en een dasspeld met een afbeelding van een engel, doet hem het aanbod een boek te schrijven waarin hij een nieuwe godsdienst moet creëren. Hij beloont hem daarvoor rijkelijk, niet alleen in geld, maar ook de hersentumor waaraan David spoedig zou overlijden, blijkt na de ontmoeting met Corelli verdwenen.

Na de ontmoeting met Corelli verandert er meer in het leven van Martin. Onverklaarbare gebeurtenissen nemen in aantal toe en inspecteur Grandes en zijn twee metgezellen Marcos en Castelo doen hun intreden in het verhaal. David is er inmiddels achter dat het huis met de toren vroeger werd bewoond door Diego Marlasco en dat het boek Lux Aeterna is geschreven op de Underwood schrijfmachine die David in het huis aantrof.

David wordt in het dagelijks leven bij het schrijven bijgestaan door Isabella, een jonge enthousiaste vrouw die ook schrijver wil worden en hoopt het vak te leren door met David om te gaan. Onder invloed van Isabella en Christina en de vele bizarre gebeurtenissen, krijgt David steeds minder zin om de van Corelli ontvangen opdracht, het creëren van een nieuwe godsdienst, te volbrengen. Echter, dat blijkt steeds lastiger.

Het boek

Het spel van de engel kun je lezen als een prequel van De schaduw van de wind. Aan het eind van het boek wordt Daniël Sempere geïntroduceerd, de hoofdpersoon van De Schaduw. Het spel van de engel is een gothic thriller, met veel bovennatuurlijke gebeurtenissen. Dat Corelli de verpersoonlijking van de duivel is, wordt al heel snel duidelijk. Hij vertelt dat hij door zijn vader is verstoten en dat hij vroeger God wilde worden. Zijn opdracht om een nieuwe godsdienst te creëren past helemaal in het verhaal van de aartsengel Lucifer die uit de hemel werd verstoten omdat hij machtiger wilde worden dan God.

Het spel van de engel staat bol van verwijzingen naar internationale literatuur. Uiteraard is daar de verwijzing naar Faust van Goethe, waarin Faust zijn ziel verkoopt aan de duivel. Ook bevat het boek duidelijke parallellen met het eerder genoemde Great Expectations van Charles Dickens en is er een duidelijke verwijzing naar Jane Eyre van Charlotte Brontë uit 1847. Die laatste verwijzing zegt veel over de verhouding tussen David en Isabella, die een soort haat-liefdeverhouding pretenderen te hebben, maar eigenlijk erg veel om elkaar geven. Als lezer had ik de neiging om David te adviseren de ongelukkige liefde tussen hem en Christina te laten voor wat het is en zich volledig te richten op Isabella. Dit had verhaaltechnisch echter veel minder interessant geweest.

Het spel van de engel is een spannend en ook tamelijk bloederig boek. Het boeide me enorm, maar tegen het eind had ik het ook wel een beetje gezien. Het werd allemaal een tikje voorspelbaar en een beetje over de top. Zafón heeft meerdere malen aangegeven dat zijn boeken niet verfilmd worden, omdat de lezer zelf een film in zijn hoofd heeft van het boek. Dat klopt zeker. Het verhaal is zeer filmisch geschreven: beeldend en naar een dramatisch einde toewerkend. De 552 pagina's van de Nederlandse versie lezen soepeltjes weg, maar lieten mij niet achter met het gevoel dat ik een zeer bijzonder boek had gelezen, zoals ik dat had met de schaduw van de wind. Daarvoor is het spel van de engel net iets te voorspelbaar en de gebeurtenissen soms net iets te onwaarschijnlijk. Maar voor een zwoele zomer- of sombere herfstavond is het lezen van het boek echter een zeer aangename manier om de tijd door te brengen.